

Beheerplan

Water

Gemeente Gooise Meren

Opdrachtgever	Gerard Rill
Assetmanager	Peter van den Boogaard
Afdeling	BORG
Datum	02-12-2021
Identificatie	2194485

Inhoudsopgave

Inhoud

Samenvatting	3
1 Inleiding	5
1.1 Assetmanagement	6
1.2 Prestatiefactoren beheer en onderhoud	7
1.3 Leeswijzer	8
2 Areaal	9
2.1 Oppervlaktewater, oevers en beschoeiingen en waterwerken	9
2.2 Nieuw areaal	9
3 Prestaties	10
3.1 Doelstellingen	10
3.2 Kernwaarden	11
3.3 Prestatiefactoren beheer en onderhoud (B&O)	11
3.4 Vertaling naar doelstellingen beheer en onderhoud en prestaties	13
3.5 Kwaliteitsniveau oppervlaktewater, oevers en beschoeiingen en waterwerken	14
3.6 Wet- en regelgeving	15
4 Grootste risico's	16
5 Beheerstrategie	17
5.1 Inspectieprogramma	17
5.2 Onderhoudsprogramma	18
5.3 Assetmanagement en innovatie	18
5.4 Uitvoering beheer en onderhoud	19
6 Financiën	20
6.1 Benodigde en beschikbare budget	20
6.2 Overzicht scenario 2022-2025	20
7 Ontwikkeling en monitoring	22
7.1 Onderzoek en ontwikkeling	22
7.2 Monitoring	23
BIJLAGE 1 Wet- en regelgeving	24
BIJLAGE 2 Stakeholders	26
BIJLAGE 3 Data	30
BIJLAGE 4 Begrippenlijst	31
BIJLAGE 5 Overzicht financiën	33

Samenvatting

Inleiding

Voor u ligt het Beheerplan Water van de gemeente Gooise Meren. Het beheerplan is gebaseerd op bestaand beleid zoals vastgesteld door de gemeenteraad in 2018, en beschrijft hoe het beheer van de waterassets bijdraagt aan de gemeentedoelstellingen van de gemeente Gooise Meren en de belangen van de inwoners.

De gemeente Gooise Meren wil haar geld zo efficiënt mogelijk besteden voor het beste resultaat in de gemeente. Assetmanagement, ook wel risico gestuurd beheer genoemd, zorgt voor een optimale inzet van publieke middelen en zoekt daarbij naar de beste balans tussen risico's, prestaties en kosten.

Areaal

Het Beheerplan Water beschrijft het beheer van de assets, die onderdeel zijn van de waterassets. Deze assets zijn onderverdeeld in de assetgroepen: oppervlaktewater, oevers en beschoeiingen en waterwerken.

Prestaties

Beheer is geen doel op zich, maar een middel om bij te dragen aan de doelstellingen van de gemeente. De gemeentedoelstellingen voor de waterassets staan beschreven in de Collegedoelstellingen en vigerende beleidsdocumenten. In het beheerplan worden de gemeentedoelstellingen voor de waterassets vertaald naar meetbare prestaties voor het beheren van de waterassets. Deze prestaties zijn uitgangspunten voor de beheerstrategie. Beheer en onderhoud zijn op deze manier in lijn met de ambities van de Gooise Meren.

Op het gebied van het beheer en onderhoud van waterassets zijn in de Programmabegroting 2021-2024 specifieke gemeentedoelstellingen benoemd. Beleidsdocumenten, die de kaders en uitgangspunten voor het beheer van de waterassets bevatten, zijn onder andere het College-uitvoeringsprogramma, Nota Onderhoud Kapitaalgoederen, Visie Buitenruimte, Actieplan samen sneller duurzaam Gooise Meren, Handboek Onderhoud Oppervlaktewater, Biodiversiteitsplan, Handboek Openbare Ruimte en Visie op burgerparticipatie gemeente Gooise Meren.

Met de uitvoering van het meerjarenprogramma voor waterassets wordt met tijdig en planmatig inspecteren en onderhouden voorkomen dat deze niet beschikbaar zijn. Naast beschikbaarheid zijn milieu en gezondheid en wet- en regelgeving belangrijke prestatiefactoren voor het beheer en onderhoud van de waterassets van de gemeente. Centraal bij het beheer staat dat de onderhoudstoestand van de waterassets 'voldoende' moet zijn conform de NEN-2767-4. M.u.v. de centra van de twee stadskernen, vesting Naarden en vesting Muiden hier geldt de onderhoudstoestand 'Goed'. Uiteraard draagt het areaal van de waterassets bij aan het imago van de gemeente en de kwaliteit van de leefomgeving. Het beheer is gericht op het behoud van de artistieke, cultuurhistorische en lokale waarden van de waterassets door het op tijd uitvoeren van het benodigde onderhoud. Maar ook door klachten over de onderhoudstoestand binnen drie dagen op te pakken. Daarnaast is het beheer en onderhoud gericht op het bereiken en in standhouden van een minimale onderhoudstoestand.

Grootste risico's

Er zijn diverse risico's die het realiseren van de prestaties, die dit plan tot doel heeft, kunnen doorkruisen. Denk daarbij aan gebreken aan materiaal en constructie waardoor de bestuurlijke target van tenminste 'voldoende'¹ niet gehaald wordt, maar ook aan onveilige verkeerssituaties. Het inspectieprogramma bevat de maatregelen waarmee voor de waterassets deze risico's worden beheerst.

¹ m.u.v. de centra van Naarden-Vesting en de vesting van Muiden die beide op beeldkwaliteit niveau 'goed' worden beheerd.

Aan de andere kant zijn er risico's zoals schade door weer en wind. Maar ook schade door aantasting (illegale) lozing, golfslag en/of aanmeren. Met de maatregelen, die zijn opgenomen in het onderhoudsprogramma, wordt gezorgd dat de onderhoudstoestand van de assets overeenkomt met de gekozen onderhoudstoestand.

De maatregelen in het inspectie- en onderhoudsprogramma zijn de basis van de langetermijnstrategie voor het beheer van de waterassets.

Beheerstrategie

De assets in dit plan dragen gedurende hun levenscyclus bij aan de doelstellingen van de gemeente Gooise Meren. Om de optimale balans te vinden voor het beheer tussen prestaties, risico's en kosten worden beheermaatregelen opgesteld. Het onderhoud wordt aan de hand van deze maatregelen uitgevoerd. In het Beheerplan zijn de prestaties en de risico's beschreven, die het behalen en/of behouden van deze prestaties bedreigen.

Binnen het inspectieprogramma wordt de kwaliteit van de assets gemonitord aan de hand van schouw, inspectie en de wettelijke keuringen. Binnen het onderhoudsprogramma worden de maatregelen van het periodiek en planmatig onderhoud (preventief) en het storingsonderhoud (correctief) uitgevoerd. Met de strategie voor het assetmanagement en het inzetten van innovaties kan de gemeente Gooise Meren de assets slim beheren en inspelen op toekomstige trends en ontwikkelingen.

Financiën

In dit beheerplan zijn de beschikbare en benodigde budgetten inzichtelijk gemaakt. Het benodigde budget is berekend op basis van alle kosten gedurende de gehele levensduur van het water.

Om te komen tot een haalbare prioritering binnen de gestelde budgetkaders voor beheer en onderhoud is het scenario Minimum-Plus gekozen. Uitgangspunt is hierbij dat dit scenario minimaal voldoen aan de wettelijke kaders en vereisten.

Ontwikkeling en monitoring

Uit de verschillende hoofdstukken komen onderzoeks- en ontwikkelingsvragen naar voren, waarmee de gemeente Gooise Meren de beheerstrategie naar een hoger niveau kan brengen. Ook het monitoren van de prestaties van alle assets, maar ook van de onderzoeks- en ontwikkelingsvragen, is van cruciaal belang voor het door ontwikkelen van assetmanagement. Deze onderzoeks- en ontwikkelingsvragen zijn samen met de planning, waarin is vermeld wanneer deze gerealiseerd worden, in dit beheerplan opgenomen.

1 Inleiding

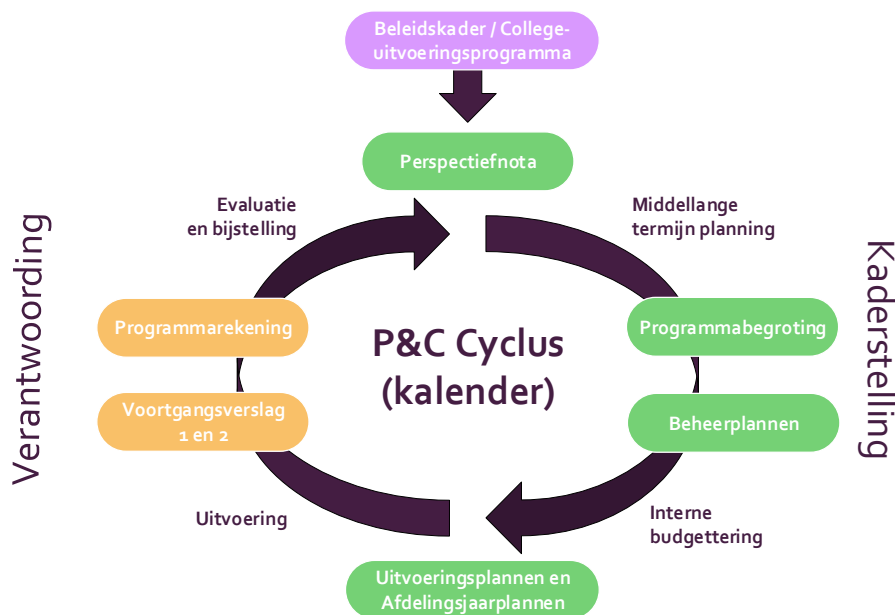
Voor u ligt het Beheerplan Water van Gooise Meren. Het plan beschrijft de strategie om met de waterassets bij te dragen aan de gemeentedoelstellingen van Gooise Meren en de belangen van de inwoners.

Figuur 1: Algemene schematische weergave van het beleidskader voor de Beheerplannen van de gemeente

Het Beheerplan Water is gebaseerd op bestaand beleid, zoals vastgesteld door de gemeenteraad in 2018. Het beheerplan beschrijft de aanpak van het beheer van de waterassets voor de periode 2022-2025. De programmabegroting 2021-2024 bevat de opgave voor de planperiode voor het Gooise Meren waterassets. Het beheerplan is gestoeld op de inhoudelijke kaders van de visie Buitenruimte en andere vigerende beleidskaders. Maar ook de kaders voor het beheer van de waterassets, die zijn vastgelegd in wet- en regelgeving, beleid en overige bestuurlijk vastgelegde kaders. In de programmabegroting staat uitgewerkt per jaar wat de uit het beheerplan voortvloeiende taken/opgaven zijn.

In figuur 2 is de planning- en controlecyclus afgebeeld. Het geeft duiding aan de functie van het beheerplan in de planning- en controlecyclus. De cyclus wordt gevoed vanuit het college-uitvoeringsprogramma (CUP) en het investeringsplan en loopt met de klok mee. De rechterzijde van het figuur laat zien welk beleid kader stellend is voor het beheer en onderhoud van de waterassets. De financiële kaders voor het beheer van de waterassets staan in de programmabegroting. De kaders voor de wijze waarop het beheer en onderhoud van de waterassets wordt uitgevoerd staan in het beheerplan. De uitwerking van deze kaders, hoe het beheer en onderhoud wordt uitgevoerd, staat beschreven in het Uitvoeringsplan Water. De uitvoering van het beheer en onderhoud van de waterassets gebeurt op basis van het uitvoeringsplan. In de linkerzijde van de cyclus vindt de verantwoording van de voortgang van het beheer en onderhoud plaats in de bestuurlijke rapportages. Er vindt evaluatie plaats van de behaalde prestaties vergeleken met in het uitvoeringsplan geplande prestaties. Deze evaluatie vindt plaats aan de hand van kritieke prestatie-indicatoren. De uitkomsten van de evaluatie kunnen aanleiding geven tot bijstelling van de kaders in de beheerplannen en de programmabegroting.

Figuur 2: Schematische weergave Planning- en controlecyclus

1.1 Assetmanagement

Assetmanagement

Gooise Meren wil haar geld zo efficiënt mogelijk besteden voor het beste resultaat in de gemeente. Assetmanagement, ook wel risico gestuurd beheer genoemd, zorgt voor een optimale inzet van publieke middelen en zoekt naar de beste balans tussen risico's, prestaties en kosten. Risico's worden teruggebracht naar een acceptabel niveau.

Assets

Om de openbare ruimte in conditie te houden, beheert en onderhoudt Gooise Meren diverse objecten, zowel in de openbare ruimte als in de niet openbare ruimte. Denk daarbij aan bruggen, riolen, groenstroken of watergangen. Die objecten worden assets genoemd. De assets, die in dit plan centraal staan, bevinden zich in de openbare ruimte en maken onderdeel uit van het waterassets net van de gemeente. Hoofdstuk 2 van dit plan geeft een overzicht van deze assets.

Beheer en onderhoud

Belangrijke begrippen met betrekking tot assetmanagement zijn beheer en onderhoud. Beheer omvat meer dan alleen techniek: het technisch beheer, het functioneel beheer en het sociaal beheer maken er onderdeel van uit. Gooise Meren is verantwoordelijk voor het technisch beheer van de openbare waterassets, maar een duurzaam technisch beheer kan niet los worden gezien van het functionele en sociale deel. Assetmanagement vergroot de blik van het technisch beheer en kijkt ook naar de andere maatschappelijke waarden die een 'asset', een object in de openbare ruimte, vanuit de technische beheeropgave kan toevoegen aan de gemeente. Daarmee ontstaat de handreiking tot een integraal beheer van aanleg tot sloop, waar functionaliteit, sociale doelstellingen, duurzaamheid en techniek hand in hand gaan.

Scope

Het Beheerplan Water beschrijft de aanpak en de maatregelen die nodig zijn om de waterassets gedurende hun levensduur functioneel te houden en de vastgestelde onderhoudstoestand (schoon, heel en veilig) in stand te houden en/of te laten bereiken. Dit omvat onder meer het scheppen van condities, het vastleggen van gemaakte afspraken en het realiseren van alle door het bestuur aan de technisch beheerder opgedragen taken. Onderhoud is vervolgens het daadwerkelijk uitvoeren van de daaruit voortkomende werkzaamheden.

1.2 Prestatiefactoren beheer en onderhoud

Prestatiefactoren zijn factoren die beslissend zijn voor het al dan niet behalen van de aan het beheer en onderhoud van de waterassets gestelde doelen en kernwaarden.

De gemeentedoelstellingen voor de waterassets staan beschreven in de Collegedoelstellingen en vigerende beleidsdocumenten. De kernwaarden voor de waterassets zijn in de Visie Buitenruimte (vigerend beleid) vastgelegd. De prestatiefactoren voor het beheer van de waterassets zijn hierop gebaseerd. Dit beheerplan vertaalt de prestatiefactoren naar de beheerstrategie van de waterassets.

Figuur 3: Prestatiefactoren gemeente Gooise Meren

Doelgerichte keuze van maatregelen

Gooise Meren monitort alle assets aan de hand van inspecties, risicoanalyses en rendementsberekeningen. Als de belangrijkste risico's in kaart zijn gebracht, is duidelijk welke knelpunten met voorrang moeten worden aangepakt. Daarbij wordt gekozen voor de maatregel met het meeste rendement voor de gemeente. Ook maatregelen voor verschillende assets kunnen onderling worden vergeleken.

Beheer openbare ruimte

Gooise Meren werkt aan een aantrekkelijke gemeente middels slim beheer en onderhoud en het sturen op het gebruik van de openbare ruimte. De ontwikkelingen in de politiek-bestuurlijke omgeving, de dynamiek van de gemeente en de mogelijkheden van de moderne technologie vragen van Gooise Meren om permanent te blijven werken aan het vakmanschap van de beheerders en collega's op straat, de producten en diensten in de openbare ruimte, de (werk)processen en ondersteunende systemen. Altijd in nauw contact en afstemming met partners binnen en buiten de gemeente en steeds vanuit de erkenning dat de inwoners centraal staat. Om hieraan te kunnen blijven voldoen, zetten wij in op vier pijlers: financieel gezond, kosteneffectief, duurzaam en hoogwaardige dienstverlening. Beheer van de openbare ruimte waarin de krachten gebundeld zijn, maar waarbij oog blijft voor de eigenheid en identiteit van Naarden, Muiden, Muiderberg en Bussum.

Innovatie

Aanpassing en vernieuwing vragen om innovaties: nieuwe producten, diensten en werkwijzen die zorgen voor betere resultaten in het beheer en onderhoud van de openbare ruimte in Gemeente Gooise Meren. Betere resultaten omdat ze duurzamer of circulair zijn, omdat ze beter aansluiten bij de wensen van de burgers en klanten of omdat ze een slimmer gebruik van data mogelijk maken.

Dienstverlening en participatie

Centraal thema in het CUP, de visie buitenruimte en in het meerjarenprogramma, is participatie en meer zeggenschap voor de inwoners. Dat vraagt een dienstverlenende en open houding. Weten wat er leeft en speelt in de wijk, inspelen op de behoeften en wensen uit het gebied (het 'gebied is leidend') en aandacht voor een goede afhandeling van klachten, meldingen en signalen. Kortom: goed luisteren naar wat de gemeente vraagt en verwacht en persoonlijk contact. Denk aan: Verwijderen verhard oppervlakte eigen terrein en afkoppelen dakoppervlakte. Hier worden de inwoners / burgers d.m.v. informeren zoveel mogelijk gevraagd onnodig / overbodig verhard oppervlakte te verwijderen (actie STEENBREEK), daarnaast wordt er gelijktijdig gekeken om zoveel als mogelijk het dakoppervlakte af te koppelen en op een andere manier in de tuin op te vangen/te gebruiken (bergen en/of infiltreren).

Verbinder

De rol van Gooise Meren verandert en ontwikkelt steeds meer in de richting van facilitator en verbinder. De ambities in beheer en onderhoud van de openbare ruimte kunnen alleen in samenwerking met anderen worden gerealiseerd. Om een zo goed mogelijk plan neer te kunnen leggen voor het beheer op de lange termijn, is in dit beheerplan waarde gehecht aan het meenemen van input vanuit andere invalshoeken en vakdisciplines. Door de beheerkeuzes en verbetermogelijkheden in een vroeg stadium met andere kernspelers in de openbare ruimte te delen, werken wij aan draagvlak en een optimale afstemming en samenwerking in de toekomst.

1.3 Leeswijzer

Dit beheerplan bestaat uit 7 hoofdstukken:

- Hoofdstuk 1 is de inleiding;
- Hoofdstuk 2 beschrijft de assets van de waterassets, die centraal staan in dit beheerplan;
- Hoofdstuk 3 gaat in op de prestaties en maakt een vertaalslag van de gemeentedoelstellingen naar beheer;
- Hoofdstuk 4 gaat in op de grootste risico's op de prestaties van de assets en een eerste inzicht in beheersmaatregelen, die nodig zijn om de huidige onderhoudstoestand in stand te houden en/of te verbeteren;
- Hoofdstuk 5 is een verdere uitwerking van de beheersmaatregelen, waarbij ingegaan wordt op inspectie, onderhoud en innovatie & assetmanagement;
- Hoofdstuk 6 biedt inzicht in de bijbehorende financiën. In dit hoofdstuk is het beheersscenario Minimum-Plus uitgewerkt.
- Hoofdstuk 7 tenslotte geeft een weergave van onderzoeks- en ontwikkelvraagstukken voor de doorontwikkeling van het assetmanagement van de waterassets. Daarnaast staat in dit hoofdstuk hoe de voortgang van het assetmanagement in de planperiode van dit beheerplan wordt gemonitord.

De bijlagen gaan achtereenvolgens in op de onderwerpen:

- Bijlage 1 Wet- en regelgeving;
- Bijlage 2 Stakeholders;
- Bijlage 3 Data;
- Bijlage 4 Begrippenlijst;
- Bijlage 5 Overzicht financiën.

2 Areaal

Dit hoofdstuk beschrijft de nadere toelichting op assets die onderdeel zijn van het Beheerplan Water: oppervlaktewater, oevers en beschoeiingen en waterwerken.

2.1 Oppervlaktewater, oevers en beschoeiingen en waterwerken

Waternet/AGV heeft de beheertaak van het kwantiteits- en kwaliteitsbeheer van het oppervlaktewater en van de afvalwaterzuivering in Gooise Meren en zijn het bevoegd gezag voor deze taken.

Gooise Meren heeft de onderhoudstaak² voor alle assets die:

- Zorgdragen voor het opvangen en afvoeren van hemelwater via de watergangen;
- Zich in de overige watergangen bevinden, met andere woorden assets die niet in de primaire watergang zitten (deze zijn in beheer bij het waterschap);
- Behoren bij het oppervlaktewatersysteem.

Oppervlaktewater is in Gooise Meren ruimschoots aanwezig en bepaalt voor een zeer groot deel de uitstraling van de gemeente. Het overgrote deel (> 1.000.000 m²) van dit oppervlaktewater³ is in beheer bij Waternet/AGV of derden. Gemeente Gooise Meren heeft zelf 36 km watergang in haar beheer. Naast de watergangen zijn oevers, beschoeiingen, steigers, stuwen en duikers aanwezig binnen het areaal van de gemeente. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de waterassets in beheer bij Gooise Meren:

Areaal	Omvang
Watergangen	35.500 m
Houten damwand	80 stuks/ 6.759 m
Cementvezel beschoeiing	8 stuks/ 2.073 m
Betonnen damwand	1 stuk/ 92 m
Houten damwanden	11 stuks/ 381 m
Basaltglooiingen	3 stuks/ 91 m
Vijvers en Poelen	1.350 m ²
Duikers	60 stuks
Stuwen	2 stuks
Steigers	43 stuks
Natuurlijke oevers inclusief Fauna uitreedpassages	300 m

Tabel 1: Overzicht areaal waterassets.

2.2 Nieuw areaal

Het huidige beheerplan is opgesteld op basis van het areaal van 2021. Krijgsman fase 1 en 2 zijn hier nog niet aan toegevoegd. Voor deze fasen is wel beheergeld aanwezig. Voor nieuwe toevoegen aan het areaal wordt door middel van de SSK de beheergelden bepaald.

² Binnen de huidige contractuele afspraken is onvoldoende eenduidig vastgelegd waar specifieke taken liggen voor onderhoud. Het betreft circa 17 km aan watergangen waar nadere afspraken nodig zijn die mogelijk effect kunnen hebben op het areaal als de benodigde onderhoudsbudgetten ervan.

³ Inclusief stranden t.b.v. zwemmen (Naarden, Muiden en Muiderberg).

3 Prestaties

Beheer is geen doel op zich, maar een middel om bij te dragen aan de doelstellingen van de gemeente. In dit hoofdstuk zijn de gemeentelijke doelstellingen vertaald naar meetbare prestaties voor het beheer van de waterassets. Deze prestaties zijn uitgangspunten voor de beheerstrategie. Beheer en onderhoud zijn op deze manier in lijn met de Gooise collegedoelestellingen die van toepassing zijn op de waterassets.

3.1 Doelstellingen

De gemeentedoelstellingen voor de waterassets staan beschreven in de Collegedoelestellingen en vigerende beleidsdocumenten. De gemeentedoelstellingen zijn bepalend voor de wijze waarop het technisch beheer wordt ingericht. Deze doelen zijn meestal functioneel of kwalitatief van aard. De vertaling van deze gemeentedoelstellingen in concrete en meetbare technische prestatie-eisen en het ontwerpen en implementeren van beheersmaatregelen behoren tot de kernactiviteiten van het risico gestuurd beheer.

Figuur 4: Vertaling van doelstellingen naar prestaties voor de waterassets.

3.2 Kernwaarden

De missie van Gooise Meren is:

- Samen wonen, werken, ondernemen en recreëren in een groen en historisch gebied

De missie is vertaald naar de drie kernwaarden die beschrijven hoe Gooise Meren het beheer van de waterassets uitvoert.

1. Vertrouwen

- We doen wat we zeggen en zeggen wat we doen, zodat we verantwoordelijkheid kunnen ontvangen en nemen en ruimte hebben om te leren.

2. Samenwerken

- We kijken verder dan het beheer en onderhoud van enkel de waterassets en stemmen het beheer af op andere assetcategorieën;
- We zoeken de samenwerking met collega's en externe partijen en gaan met elkaar in gesprek;
- We plaatsen vraagstukken in een ruime maatschappelijke context en zorgen voor verbindingen binnen de samenleving;
- We zijn een netwerkorganisatie;
- We gaan uit van de eigen kracht en de "samenredzaamheid" van de samenleving.

3. Ondernemen

- We starten zelf initiatieven en we pakken zaken proactief op;
- We zoeken altijd naar mogelijkheden om te verbeteren;
- We denken mee om zaken mogelijk te maken, ook als dat buiten de gebaande paden is.

3.3 Prestatiefactoren beheer en onderhoud (B&O)

Het college schrijft elke 4 jaar in de programmabegroting een aantal specifieke doelstellingen. Voor de huidige begrotingsperiode (2021-2024) zijn dit voor de waterassets vijf collegedoelstellingen. Prestatiefactoren zijn factoren die bepalend zijn voor het al dan niet behalen van deze doelstellingen. De onderstaande tabel beschrijft welke prestatiefactoren bepalend zijn voor welke collegedoelstellingen:

Collegedoelstellingen	Prestatiefactoren B&O
Versterken van de biodiversiteit in de gemeente	Wet- en regelgeving Duurzaam, milieu en gezondheid
Zorg dragen voor de afvoer van stedelijk water en peilbeheersing van oppervlaktewater en grondwater; Onderhoud watergangen, oevers en waterbouwkundige objecten	Beschikbaarheid Veiligheid Weerbaarheid
Impuls geven aan (water)recreatie en toerisme aan de kust	Economie
Beheer van het gehele areaal cf NEN-2767-4 met onderhoudstoestand 'voldoende'	Wet- en regelgeving Veiligheid Imago Kwaliteit leefomgeving

Tabel 2: Prestatiefactoren B&O bepalend voor de collegedoelstellingen.

Het beheerplan bevat de uitwerking van de prestatiefactoren naar de beheerstrategie van de waterassets. Zo borgt de gemeente dat bij de realisatie van het beheer overeenkomstig dit plan dat de collegedoelstellingen gerealiseerd worden.

De doelstelling van assetmanagement is om de assets gedurende hun levensduur zoveel mogelijk waarde toe te laten voegen aan Gooise Meren, rekening houdend met de risico's en kosten die daarbij horen. Het gaat om de balans tussen prestaties, risico's en kosten. Met beheer en onderhoud worden deze prestaties gemonitord en op peil gehouden. Hieronder zijn de prestatiefactoren voor de waterassets beschreven. De diverse assetgroepen dragen gezamenlijk bij aan de prestatiefactoren voor het bereiken aan de voor de waterassets gestelde doelen. Per prestatiefactor is aangegeven voor welke assetgroepen deze geldt.

Wet- en regelgeving

De prestatiefactor wet- en regelgeving betreft het werken in overeenstemming met de heersende wet- en regelgeving.

Beschikbaarheid

De watergangen, vijvers en poelen in de gemeente zijn van voldoende diepte en het duikerareaal is op orde.

Veiligheid

De assets voldoen aan het vereiste veiligheids- en betrouwbaarheidsniveau. Ook de volksgezondheid voor de inwoners moet gewaarborgd zijn. Het risico op contact met (verdund) afvalwater is zo klein mogelijk. Dit houdt in dat de gemeente een veilige en klimaatbestendige deltastad is voor waterbewuste burgers en bedrijven. Veiligheid geldt vooral voor hemel- en oppervlaktewatersysteem. Dit mag geen gevaar vormen voor gebruikers van de openbare ruimte.

Imago

De openbare ruimte is aantrekkelijk, van hoge kwaliteit en voldoet aan het beheerniveau openbare ruimte. Het oppervlaktewater draagt bij aan een positieve beleving van de openbare ruimte en passen bij de gebruikswensen in specifieke wijken en gebieden. Er is daarnaast aandacht voor behoeften van fietsers en voetgangers.

Weerbaarheid

De waterassets zijn weerbaar voor de veranderde klimaatinvloeden, zoals hitte en langdurige regenval. Het realiseren van de weerbaarheid heeft vooral betrekking op het voorkomen van wateroverlast en het daarmee beschikbaar blijven van waterassets ook in tijden van hevige regenval. Ook tegen perioden van droogte moet het watersysteem bestand zijn. Dit wordt onder andere geborgd, doordat de gemeente beschikt over voldoende berging om regenwater vast te houden en het uitbreiden van het areaal met inlaten en het vasthouden.

Kwaliteit leefomgeving

De openbare ruimte is aantrekkelijk en van hoge kwaliteit. Het oppervlaktewater draagt bij aan een positieve beleving en het monumentale karakter van de openbare ruimte en passen bij de gebruikswensen in specifieke wijken en gebieden. Door het toepassen van het streefbeeld uit de Visie Buitenruimte wordt gewerkt aan uniformiteit.

Duurzaam, milieu en gezondheid

Het stedelijk watersysteem brengt minimale schade aan het milieu en de gezondheid. Voor water en riolering geldt dat het risico op contact van inwoners met (verdund) afvalwater zo klein mogelijk is. De afvoercapaciteit van de riolering is voldoende, zodat de impact op het milieu zo klein mogelijk is en de ecologische diversiteit in watergangen groot is.

Economie

De prestatiefactor economie drukt de potentiële gevolgen van risico's op de overige prestatiefactoren in geld uit. In de analyse wordt niet alleen de reparatie- en/of de vervangingskosten als een asset stuk gaat meegenomen. Ook het effect op prestatiefactoren als imago, weerbaarheid en kwaliteit leefomgeving wordt vertaald in euro's. Zo worden maatregelen onderling vergelijkbaar en wordt duidelijk welke maatregel leidt tot de grootste afname van het financiële risico.

3.4 Vertaling naar doelstellingen beheer en onderhoud en prestaties

In deze paragraaf staan de doelstellingen en prestaties van het areaal in relatie tot de hierboven genoemde prestatiefactoren (PF). In de tabel hierna zijn de prestatiefactoren vertaald naar doelstellingen voor het beheer en onderhoud en concrete prestaties voor waterassets.

PF	Doelstellingen beheer en onderhoud	Prestaties
Wet- en regelgeving	<ul style="list-style-type: none"> Werken overeenkomstig de heersende wet- en regelgeving. 	<ul style="list-style-type: none"> Blijvend voldoen aan wet- en regelgeving (o.a. RIVM) met het meerjarenprogramma voor alle type waterassets.
Beschikbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> De watergangen en singels in de gemeente zijn voldoende op diepte, hebben doorstroombmogelijkheid, berging en voldoende infiltratie en het duikerareaal is op orde. 	<ul style="list-style-type: none"> Risico gestuurd baggerprogramma (is de ambitie). Meerjarig onderhoudsprogramma voor duikers en beschoeiing.
Veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> Het oppervlaktewater vormt geen gevaar voor gebruikers van de openbare ruimte. 	<ul style="list-style-type: none"> Incidenten en meldingen in de openbare ruimte worden binnen 24 uur verholpen. De oevers van watergangen zijn zo ingericht dat men bij een val in het water gemakkelijk het water uit kan. De beschoeiing is op orde, zodat de kans op een val in het water door afkalving of ondermijning van bv wegen of riolering door uitspoeling minimaal is en voldoen aan functie .
Imago	<ul style="list-style-type: none"> Oppervlaktewater maakt integraal onderdeel uit van de openbare ruimte en draagt bij aan een aantrekkelijke stad. 	<ul style="list-style-type: none"> Klachtenafhandeling binnen 3 dagen. Reiniging conform onderhoudsniveau. Geen (stank)overlast
Weerbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> Het watersysteem is bestand tegen perioden van droogte en heeft voldoende berging bij hevige regenval. 	<ul style="list-style-type: none"> Klimaatbestendige materialen en ontwerpen. De watergangen worden goed onderhouden, zodat er voldoende bergend vermogen is zonder overlast. .
Kwaliteit Leefomgeving	<ul style="list-style-type: none"> Watergangen dragen bij aan een aantrekkelijke openbare ruimte. Participatie is belangrijk bij de inrichting van watergangen. Kwaliteitsniveau assets is minimaal 'voldoende' conform CROW. Kwaliteitsniveau assets in de centra van de twee stadskernen, vesting Naarden en vesting Muiden hier is het kwaliteitsniveau minimaal 'goed' conform CROW. 	<ul style="list-style-type: none"> Beschoeiing vervangen door natuurvriendelijke oevers waar mogelijk. Gebiedsgerichte aanpak. Oppervlakte is schoon (zonder zwerfafval en dode vissen) en conform onderhoudsniveau.
Duurzaam, Milieu en Gezondheid	<ul style="list-style-type: none"> Bodem, grondwater en oppervlaktewater zijn beschermd tegen vervuiling. 	<ul style="list-style-type: none"> Overstortsituaties als gevolg van extreme neerslag geven geen structurele problemen in het oppervlaktewatersysteem.

	<ul style="list-style-type: none"> Water heeft geen impact op het milieu. De ecologische diversiteit in watergangen is groot. 	<ul style="list-style-type: none"> (water)kwaliteit van het oppervlaktewater is op orde. Onderhoud aan de watergangen is conform de gedragscode bestendig waterbeheer.
Economie	<ul style="list-style-type: none"> Het beheer en onderhoud van de waterassets is doelmatig en kosteneffectief. 	<ul style="list-style-type: none"> Meerjarenprogramma voor alle typen waterassets o.b.v. onderhoudstoestand en criticaliteit.

Tabel 3: Vertaling van prestatiefactoren naar ambitie en prestaties voor de waterassets.

3.5 Kwaliteitsniveau oppervlaktewater, oevers en beschoeiingen en waterwerken

NEN-2767-4 systematiek

Het beheer en onderhoud van waterassets gebeurt op basis van de NEN-2767 systematiek voor conditiemetingen van infrastructuur. Deze methodiek meet de technische onderhoudsconditie van assets op een uniforme wijze, waardoor de uitkomsten zijn te vergelijken. De kwaliteit van de waterassets wordt getoetst op basis van een aantal schadebeelden en een conditiescore. Deze methodiek kent de volgende conditiescores voor de technische staat:

Conditie score	Omschrijving technische staat	Technische staat versus onderhoud
1	Uitstekende onderhoudstoestand	Geen onderhoud verwacht binnen 5 jaar.
2	Goede onderhoudstoestand	
3	Redelijke onderhoudstoestand	Onderhoud is de komende 2 jaar nog niet aan de orde, maar zal naar verwachting de komende 3 tot 5 jaar nodig zijn.
4	Matige onderhoudstoestand	
5	Slechte onderhoudstoestand	De kans op onveilige situaties en functieverlies neemt toe. Onderhoud is (meer dan) nodig.
6	Zeer slechte onderhoudstoestand	

Tabel 4: Kwaliteitsniveau NEN2767-4-methodiek versus technische staat versus onderhoud

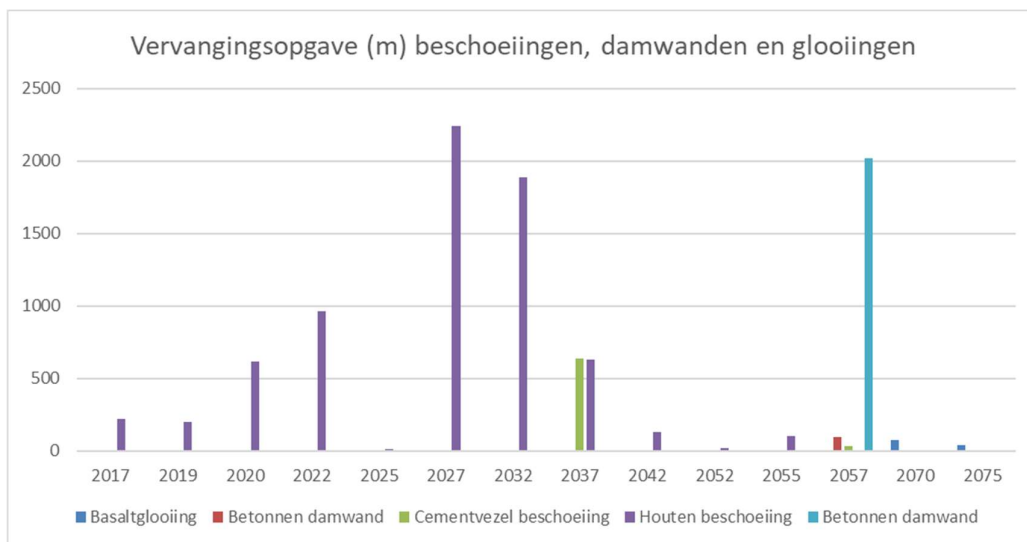
Gooise Meren richtlijn

Gemeente Gooise Meren hanteert sinds 2018 de volgende richtlijn voor de onderhoudstoestand van de waterassets:

- Minimaal 'voldoende' (3 of 4) conform NEN2767-4.
- In Naarden-Vesting en Muiden-Vesting minimaal 'goed' (1 of 2) conform NEN2767-4.

Prestaties en monitoring

In 2017 heeft een gecertificeerd extern bureau het gehele areaal van de beschoeiingen geschouwd. Op basis van deze recente conditiemetinggegevens ziet de verdeling van de opgave van de vervanging van de beschoeiingen, damwanden en glooiingen die in beheer zijn bij Gooise Meren er als volgt uit:

Figuur 5: Overzicht aantal m te vervangen beschoeiingen, damwanden en gloopingen (Inspectie Westenberg 02-05-2017).

Een overzicht van het kwaliteitsniveau van de overige assets in het areaal Water is (nog) niet beschikbaar. Het opstellen van dit overzicht is toegevoegd aan de ontwikkelagenda van dit assetmanagementplan in hoofdstuk 7.

Gevolg is dat we op het moment van het opstellen van dit beheerplan geen inzicht kunnen geven in huidige staat areaal versus bestuurlijke afspraak te hanteren kwaliteitsniveau.

3.6 Wet- en regelgeving

Het technisch beheer van de waterassets dient te voldoen aan een aantal, door bevoegd gezag, gestelde wetten en voorschriften. In bijlage 1 volgt een korte toelichting van de meest relevante wet- en regelgeving.

4 Grootste risico's

Dit hoofdstuk beschrijft de grootste risico's die van invloed zijn op de prestaties van de waterassets en de bijbehorende maatregel om het risico te beheersen. Deze maatregelen zijn de basis van de langetermijnstrategie voor het beheer van de waterassets van Gooise Meren.

Alle waterassets in de openbare ruimte staan bloot aan verschillende risico's en schadefactoren. In onderstaande tabel zijn de voornaamste risicofactoren en de bijbehorende beheersmaatregelen opgenomen.

Assetgroep	Prestaties	Grootste risico's	Prestatiefactoren	Maatregel
Algemeen	CROW-kwaliteit is minimaal 'voldoende' ⁴	Falen op bestuurlijke target	Imago/ Kwaliteit leefomgeving	Langetermijnstrategie Prioritering en uitvoering onderhoudsprogramma Monitoring kwaliteit
Steigers	Veilige steigers	Instorten	Imago, veiligheid, wet- en regelgeving	Inventarisatie, onderhoud
Duiker	Verstopping voorkomen	Verstopping, breuk	Duurzaam, milieu en gezondheid Wet- en regelgeving	Inventarisatie, onderhoud en ontwerpeisen.
Beschoeiing	Hemelwater waar mogelijk lokaal verwerken	Schade, begroeiing, veroudering, ondermijning	Veiligheid Imago	Inventarisatie, onderhoud
Watergangen	Water stroomt ongehinderd af	Onvoldoende diepgang	Kwaliteit leefomgeving Weerbaarheid	Metten, baggeren
	Veiligheid gebruikers openbare ruimte	Gebruik rondom het water (valgevaar)	Veiligheid	Afzetten met hekken op gevaarlijke locaties
	Wateroverlast	Onvoldoende bergingscapaciteit	Duurzaam, milieu en gezondheid Wet- en regelgeving	Inventarisatie, onderhoud
	Waterkwaliteit	Kwaliteit water door onzuivere lozingen riool, hitte, doorspoeling (dode vissen / vogels)	Duurzaam, milieu en gezondheid Wet- en regelgeving	Acteren op bewonersmeldingen
	Waterkwaliteit	Kwaliteit water door hitte en blauwalg	Duurzaam, milieu en gezondheid Wet- en regelgeving	Inventarisatie en onderhoud
	Beeldkwaliteit	Drijfvuil	Imago/ Kwaliteit leefomgeving	Acteren op bewonersmeldingen
	Waterbodembodem	Waterbodembodem levert gevaar op (divers glas / slib / waterplanten)	Veiligheid	Preventief schouwen (regionale uitvoeringsdienst)

Tabel 5: Overzicht grootste risico's

⁴ m.u.v. de centra van Naarden-Vesting en de vesting van Muiden die beide op beeldkwaliteit niveau 'goed' worden beheerd.

5 Beheerstrategie

De assets in dit plan dragen gedurende hun levenscyclus bij aan de doelstellingen van Gooise Meren. Om de optimale balans te vinden tussen prestaties, risico's en kosten worden beheermaatregelen opgesteld en wordt onderhoud uitgevoerd. In de voorgaande hoofdstukken zijn de prestaties en de risico's beschreven, die het behalen en/of behouden van deze prestaties bedreigen. In dit hoofdstuk staat de beheerstrategie om deze risico's te beheersen centraal.

Het beheersen van deze risico's gebeurt aan de hand van drie programma's: het Inspectieprogramma, het Onderhoudsprogramma en het programma Assetmanagement en innovatie (zie Figuur 6).

Figuur 6: Visualisatie van de beheerstrategie voor de waterassets.

5.1 Inspectieprogramma

Het monitoren van de kwaliteit van waterassets gebeurt aan de hand van inspecties en schouw.

Inspecties

Het inspectieplan bevat de kaders voor de inspecties en de onderhoudstoestand van de assets binnen de waterassets. Het inspectieplan geeft inzicht in de actuele onderhoudstoestand. Analyse van de uitkomsten geeft inzicht in de benodigde onderhoudsmaatregelen en het vervangingsmoment. Dit inzicht wordt gebruikt voor het aanscherpen van de maatregelen die in het onderhoudsprogramma staan in tijd en budget. In paragraaf 5.2 leest u een nadere toelichting op het onderhoudsprogramma.

Schouw

Naast inspecties vindt schouw plaats. Tijdens de schouw wordt onder meer in kaart gebracht of sprake is van onvoorziene verstoring, zichtbare schade en verontreiniging.

Onderzoeken

Voordat het onderhoud wordt uitgevoerd is soms een onderzoek nodig ter voorbereiding van het werk. Denk daarbij aan nadere onderzoeken naar aanleiding van de conditiemetingen die zijn uitgevoerd aan bijvoorbeeld beschoeiingen om de technische restlevensduur te bepalen.

5.2 Onderhoudsprogramma

Het onderhoud van de waterassets bestaat uit storingsonderhoud en periodiek en planmatig onderhoud. Deze paragraaf geeft een toelichting op deze twee vormen van onderhoud en de raakvlakken onderling. Het onderhoud bevat alle activiteiten die worden uitgevoerd om aan de ene kant de onderhoudstoestand van de waterassets op de vastgestelde onderhoudstoestand (zie paragraaf 3.5 Kwaliteitsniveau) te krijgen en te houden. Aan de andere kant wordt met het plannen van de onderhoudsmaatregelen de kans op het optreden van de risico's (zie hoofdstuk 4 Grootste risico's) verlaagd.

Periodiek onderhoud

Het onderhoudsprogramma bevat de geplande en regelmatig terugkerende onderhoudsmaatregelen voor de duurzame instandhouding van de waterassets. Onder periodiek onderhoud vallen de onderhoudsmaatregelen die worden uitgevoerd om de functionaliteit en beschikbaarheid niet beneden de vastgestelde onderhoudstoestand te laten komen. Een voorbeeld van planmatig onderhoud is het rijkhouden van drijfvuil, duikers, incidenteel beschoeiingen en kaders.

Storingsonderhoud (correctief)

Gooise Meren onderhoudt de waterassets preventief om hiermee ongeplande situaties zoals onveilige situaties op steigers of verstoring recreatievaart van hoofdwatergangen door exoten te voorkomen. Toch kunnen ongeplande situaties ontstaan. Bijvoorbeeld door schade door vandalisme. Storingsonderhoud bestaat uit die maatregelen die nodig zijn om deze schades en afwijkingen te repareren en daarmee de functie van de assets te herstellen, maar ook om vervolgschade te voorkomen. Kenmerkend voor storingsonderhoud is dat de werkzaamheden meestal moeilijk te plannen zijn en niet uitgesteld kunnen worden in verband met veiligheidsaspecten.

5.3 Assetmanagement en innovatie

De doelstelling van assetmanagement is de prestaties, risico's en kosten in balans te krijgen door een optimale inzet van de budgetten. De gewenste prestatie in Gooise Meren is dat de onderhoudstoestand van de waterassets tenminste 'voldoende' is, zoals beschreven is in paragraaf 3.5 Kwaliteitsniveau. Integraliteit bij het plannen van de onderhoudsmaatregelen aan waterassets met de riolering is een belangrijk thema binnen het assetmanagement van de waterassets. Integraliteit is dusdanig belangrijk voor de financiële haalbaarheid van het onderhoud aan de waterassets, dat de beheerstrategie scenario Minimum-Plus is gekozen. In paragraaf 6.2 Overzicht scenario 2022-2025 is de achtergrond van dit scenario nader toegelicht. In dit voorkeursscenario wordt voldaan aan het vastgestelde kwaliteitsniveau en past binnen de bij de gemeente beschikbare budgetten.

Het Beheerplan Water is niet statisch. Binnen het assetmanagement vindt monitoring en evaluatie van de beheerstrategie plaats. De beheerorganisatie en de benodigde beheercapaciteit zijn minstens net zo cruciaal voor het behalen van deze doelstellingen zeker ook gezien de ambities op het gebied van innovaties. Met de innovaties kan Gooise Meren de openbare ruimte slim beheren en inspelen op toekomstige trends en ontwikkelingen.

De manier waarop de monitoring plaatsvindt en de ontwikkelingen die in gang worden gezet de komende jaren, staan in hoofdstuk 7.

Zelfbeheer en Adoptie

We communiceren met onze inwoners over de mogelijkheid om bepaalde gemeentelijk taken zelf uit te voeren. We dagen bewoners uit om het beheerniveau 'op te plussen' door zelfbeheer. Dit betreft maatwerk.

Sturen op beoogd effect beheerstrategie met Kritieke prestatie-indicatoren (KPI's)

Het beoogd effect van de beheerstrategie voor het beheer en onderhoud van de waterassets maken we meetbaar met KPI's. Gooise Meren stuurt, als onderdeel van de planning en controlecyclus (lees hoofdstuk 3.5 Kwaliteitsniveau) gedurende het jaar, op het beoogde effect van de beheerstrategie met de volgende KPI's:

- Mate van voldoen aan de vastgestelde beeldkwaliteit;
- Mate van voldoen aan de reactietijden storingen/klachten;
- Mate van voldoen aan de schouw- en/of inspectiefrequentie en planning;
- Mate van voldoen aan de uitgangspunten voor de technische levensduur.

5.4 Uitvoering beheer en onderhoud

Op basis van de beheerstrategie, beschreven in dit beheerplan, is het jaarplan voor de uitvoering van het beheer en onderhoud van de waterassets opgesteld. Het jaarplan beschrijft de geplande inspecties en het geplande onderhoud van de waterassets in de gemeente. Een deel van de omschreven werkzaamheden in het uitvoeringsplan worden uitbesteed. In het uitvoeringsplan is het overzicht opgenomen welke werkzaamheden dit betreft.

Beheerorganisatie en omgeving

Onderdeel van het jaarplan is tevens een communicatiestrategie voor bepalen van de communicatie met de stakeholders (zie bijlage 2). Deze communicatiestrategie is in de basis afgeleid van de participatienota die in 2017 is opgesteld. Jaarlijks wordt op basis van de in Tabel 6 opgenomen participatieniveaus beoordeeld op welke wijzen stakeholders worden betrokken bij de uitvoering van het jaarplan.

Beheer-Strategie \ Participatie-niveau	Informeren	Raadplegen	Adviseren	Coproductie	Meebeslissen	Zelf organiseren
Inspectieprogramma	X	X				
Periodiek onderhoud	X					X
Storingsonderhoud (correctief)	X		X			
Assetmanagement	X	X				
Innovatie				X	X	

Tabel 6: Participatieniveau en onderhoudsprogramma

6 Financiën

In het vorige hoofdstuk stond de beheerstrategie centraal met daarin de belangrijkste uitgaven voor het onderhouden van de waterassets. Dit hoofdstuk gaat dieper in op de inkomsten en de benodigde en beschikbare budgetten.

6.1 Benodigde en beschikbare budget

Het vergelijk tussen beschikbaar en benodigde budget (2022-2025) voor het beheer is weergegeven in bijlage 5.

Het benodigde budget is berekend op basis van alle kosten gedurende de gehele levensduur van het water. Resultaat is dat de gemeente een afweging maakt op basis van het optimale vervangingsmoment.

Wijziging of uitbreiding van het areaal leidt tot een verhoging of verlaging van benodigde budgetten voor beheer. Vooraf dienen de kosten op basis van NCW inzichtelijk gemaakt te worden. De effecten van de wijziging of uitbreiding dienen verwerkt te worden in de budgetten van dit beheerplan vanaf het moment van overdracht aan beheer.

6.2 Overzicht scenario 2022-2025

Om te komen tot een haalbare prioritering binnen de gestelde budgetkaders voor beheer en onderhoud is het scenario Minimum-Plus gekozen. Uitgangspunt is hierbij dat dit scenario minimaal voldoen aan de wettelijke kaders en vereisten. Het scenario Minimum-Plus is hieronder omschreven:

Scenario Minimum-Plus

Het volgende uitgangspunt beschrijft Scenario Minimum-Plus voor de waterassets::

- Het water heeft een kwaliteitsniveau van tenminste 'voldoende' of 'matig'.

Vervanging is gebaseerd op basis van leeftijdsgegevens, gebiedsontwikkeling, klachten en de onderhoudstoestand van het water.

Scenario Minimum-Plus beschrijft de situatie waarbij de kwaliteit van het water gelijk blijft of verslechterd.

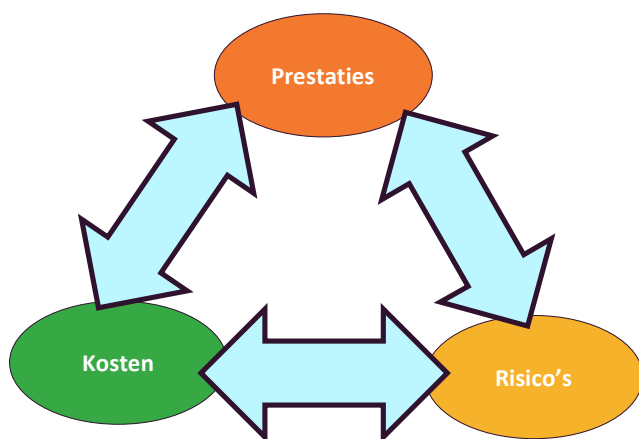
PF	Met het gekozen kwaliteitsbeeld wordt...	Impact	Risico
Wet- en regelgeving	voldaan aan de minimale wettelijke eisen voor de benodigde technische kwaliteit van de assets.		Geen
Veiligheid	voldoen aan de minimale wettelijke eisen voor de veiligheid van de assets.		Storingen en onvoorziene gebeurtenissen
Beschikbaarheid	voldoen aan een beschikbaarheid van de assets van het areaal van <85%.		Geen
Imago	voldaan aan het kwaliteitsbeeld van tenminste 'voldoende' en 'matig'.		Klachten

PF	Met het gekozen kwaliteitsbeeld wordt...	Impact	Risico
Weerbaarheid	vergroten van de weerbaarheid van de assets meegenomen in het beheer en onderhoud en hier is aanvullend budget voor beschikbaar wanneer dit leidt tot hogere onderhoudskosten.		Geen
Duurzaam, milieu en gezondheid	vergroten van de prestaties ten aanzien van duurzaam, milieu en gezondheid meegenomen in het beheer en onderhoud en hier is aanvullend budget voor beschikbaar wanneer dit leidt tot hogere onderhoudskosten.		Geen
Economie	het beheer en onderhoud tegen minimale kosten uitgevoerd maar is de kans op budgetoverschrijding door onvoorziene omstandigheden.		Onvoorziene budgetoverschrijdingen

Tabel 7: Omschrijving Scenario Minimum-Plus in prestatiefactoren (PF) t.o.v. huidig beleid Gooise Meren

Resultaat van dit scenario is dat:

1. Het beheer en onderhoud tegen de lage kosten wordt uitgevoerd;
2. Prestaties van het areaal onder het niveau liggen wat van bestuurlijk is gekozen;
3. Onderhoudsdoelstellingen voor duurzaam, milieu en gezondheid worden grotendeels bereikt;
4. Beheersmaatregelen voor de risico's als gevolg van de klimaatomstandigheden, worden ingezet en ongewenste situaties beperken;
5. Risico's als gevolg van de onderhoudsconditie van het areaal kunnen optreden en impact hebben op de prestatiefactoren.

Figuur 7: Visuele weergave effect Scenario Minimum-Plus

7 Ontwikkeling en monitoring

Uit de verschillende hoofdstukken komen onderzoeks- en ontwikkelingsvragen naar voren waarmee Gooise Meren de beheerstrategie naar een hoger niveau kan brengen. Ook het monitoren van de prestaties van alle assets, maar ook van de onderzoeks- en ontwikkelingsvragen is van cruciaal belang voor het door ontwikkelen van assetmanagement.

7.1 Onderzoek en ontwikkeling

In deze paragraaf volgt een overzicht van de ontwikkelingsvragen naar thema, inclusief een planning. In Tabel 8 staan de belangrijkste onderzoeksvragen geformuleerd en in Tabel 9 de relevante ontwikkelingsvragen.

De voorgestelde maatregelen uit deze paragraaf zijn niet afgeprijsd in dit beheerplan. Deze dienen nog apart afgeprijsd te worden in de perspectiefnota als onderzoekskosten en/of organisatieontwikkeling.

Thema	Onderzoek	Planning
Sturing	Opstellen van prestatiefactoren die gebruikt worden voor de monitoring van het beheer van het areaal.	
Beheer	Schouwen en rapporteren van waargenomen schade beelden door eigen personeel.	jaarlijks
Beheer	1x in de 4 jaar wordt er een inspectie uitgevoerd door derden volgens NEN 2767	1x per 4 jaar
Participatie	Onderzoek wijkgerichte aanpak met bewonersparticipatie.	2022
Beschoeiingen	Onderzoek naar eigenaarschap van de beschoeiingen	2023
Waterdiepte	Onderzoek naar noodzakelijke waterdieptes en baggervolumes (afgestemd op bevaarbare functie van de watergang).	2023
Beschoeiing	Technische herinspectie beschoeiing met bepaling van restlevensduur.	2023
Klimaatadaptatie	Impact klimaatadaptatie voor beheer en onderhoud.	2024
Beheer	Actualiseren MJOP.	2024

Tabel 8: Overzicht geplande onderzoeken in het kader van assetmanagement

Thema	Ontwikkeling	Planning
Data	Op orde brengen en houden van de datagegevens.	jaarlijks
Proces/beleid	Versterken proces- en assetmanagement BORG	2021
Data	Opstellen overzicht van de assets in beheerpakket	2022
Data	Digitaal vastleggen en actualiseren beheergegevens in het beheersysteem greenpoint.	2022
Proces/beleid	Specifiëren en ontwikkeling KPI's als sturingsmiddel voor de prestaties.	2023
Beleid	Ontwikkelen technische beleidsuitgangspunten.	2022
Beleid	Uitzoeken onderhoudsplicht Areaal.	2022

Tabel 9: Overzicht geplande ontwikkeling assetmanagement

7.2 Monitoring

Voor het bereiken en verzekeren van de optimale balans tussen de prestaties, risico's en kosten is monitoring van cruciaal belang. De inspecties hoeven daarbij niet per se technisch van aard te zijn. Denk bijvoorbeeld aan het monitoren van de effectiviteit van het inspectieproces of de kwaliteit van de assetinformatie. Monitoring is ook relevant, omdat de beheeruitgangspunten kunnen wijzigen, bijvoorbeeld door nieuwe bestuurlijke doelstellingen.

Momenteel is de asset niet volledig in beeld. Het inzicht wie voor welke watergangen en beschoeiing verantwoordelijk is voor onderhoud en vervanging ontbreekt. Er dient een bureaustudie te worden uitgevoerd om de verantwoordelijkheden te bepalen. Daarmee kunnen de benodigde onderhoudskosten en vervangingsinvesteringen beter opgenomen worden in de kostenramingen. Er is geen rekening gehouden met deze bureaustudie in de ramingen.

Het Beheerplan Water bevat verschillende prestaties, onderzoeksvragen en ontwikkelingen, die gemonitord moeten worden. De monitoring van dit plan bestaat uit de onderdelen, zoals weergegeven in Tabel 10.

Nr.	Monitoring	Uitleg	Planning
1	Beheerplan	Een volledige update van het beheerplan op basis van bijvoorbeeld andere uitgangspunten, areaalgegevens, verwerkte onderzoeken of kwaliteitcijfers	2023
2	Prestaties	Monitoring van de prestaties beschreven in hoofdstuk 3 Prestaties.	Jaarlijks
3	Onderzoek en ontwikkeling	Monitoring van de voortgang van de onderzoeks- en ontwikkelingsvragen.	Jaarlijks

Tabel 10: Monitoringsopgave bij het Beheerplan Water

Alle prestaties-, monitoringsontwikkelingen en samenhang met andere beheerplannen worden jaarlijks verwerkt in het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR).

BIJLAGE 1 Wet- en regelgeving

Het technisch beheer van de waterassets dient te voldoen aan een aantal, door bevoegd gezag, gestelde wetten en voorschriften. Hieronder volgt een korte toelichting van de meest relevante wet- en regelgeving.

De gemeente heeft een zorgplicht voor het hemel- en grondwater. Hiervoor zijn een aantal wetten en regelgevingen opgesteld op strategisch en operationeel niveau.

Op strategisch niveau worden de volgende wetten onderscheiden, welke een directe relatie hebben met het watersysteem:

- De Waterwet.
- De Wet milieubeheer.
- De Wet bodembescherming.
- De nieuwe Omgevingswet.
- RIVM Kaderrichtlijn water

Op operationeel niveau gelden nog tal van wetten en regels, die bijvoorbeeld een relatie hebben met de watersystemen van het waterschap of vergunningsaanvragen zoals Keur en Legger en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Ook algemene regelgeving op het gebied van Arbo of het werken aan elektromechanische installaties, denk aan de Machinerichtlijn, ATEX en NEN1010/3140, zijn van invloed op het beheer van de assets. Periodieke keuringen, inspecties en risicoanalyses zijn standaard onderdeel van het beheer- en onderhoudsprogramma van de waterassets.

Het technisch beheer van de waterassets dient te voldoen aan een aantal, door bevoegd gezag, gestelde wetten en voorschriften. Hieronder volgt een korte toelichting van de meest relevante wet- en regelgeving.

Waterwet

De Waterwet is bekrachtigd op 22 december 2009 en heeft als doel om waterschappen, gemeenten en provincies beter in staat te stellen wateroverlast, waterschaarste en watervervuiling tegen te gaan. Ook voorziet de wet in het toekennen van functies voor het gebruik van water, zoals scheepvaart, drinkwatervoorziening, landbouw, industrie en recreatie. Al naar gelang de functie stelt de wet eisen aan de kwaliteit en de inrichting van het water. In de Waterwet zijn tevens acht wetten op het gebied van water gebundeld, zodat zowel de burger als het bedrijfsleven eenvoudiger een vergunning kunnen aanvragen. De belangrijkste artikelen uit de Waterwet zijn de artikelen 3.5, 3.6 en 3.8, waarin beschreven staat hoe Gooise Meren doelmatig moet omgaan met afval-, hemel- en grondwater.

Wet milieubeheer

De Wet milieubeheer is bekrachtigd op 13 juni 1979. De laatste herziening is van 14 april 2016. Alle organisaties, maar in het bijzonder organisaties met een eigen accommodatie en/of openbare ruimte, hebben te maken met de Wet milieubeheer. Deze omvangrijke wet gaat over alles wat met het milieu te maken heeft: bouwen en verbouwen, afvalstoffen, ruimtelijke ordening, milieurapportages, energiebesparing, milieu en gezondheid en het gebruik van de openbare ruimte.

Wet bodembescherming

De Wet bodembescherming is bekrachtigd op 3 juli 1986 en omvat regels om de bodem te beschermen, waarbij grondwater wordt gezien als een onderdeel van de bodem. Daarnaast regelt deze wet de sanering van verontreinigde bodem en grondwater. Ook lozingen in of op de bodem kunnen op

grond van de Wet bodembescherming worden gereguleerd. De regelgeving voor de waterbodem, voorheen opgenomen in de Wet bodembescherming, is overgegaan naar de Waterwet.

Nieuwe Omgevingswet

Het doel van de Omgevingswet is het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving, een goede omgevingskwaliteit en het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke functies. Zo worden 26 wetten, waaronder de Wet milieubeheer en de Waterwet, gebundeld in één wet. Door deze nieuwe wet, die in 2018 zal worden bekrachtigd, zal het voor de burger en de aannemer makkelijker worden om vergunningen aan te vragen. De nieuwe Omgevingswet verplicht tevens het Rijk, de provincies en de gemeenten een omgevingsvisie te maken, waarin zij rekening houden met de verschillende belangen in een gebied.

RIVM Kaderrichtlijn Water

Het RIVM bewaakt een veilige leefomgeving met milieumetingen en bestrijding van incidenten. RIVM werkt in opdracht van de overheid en vaak samen met andere onderzoeks- en kennisinstellingen, nationaal en internationaal. De Kaderrichtlijn Water is in 2000 van kracht geworden en heeft als doel de kwaliteit van oppervlakte- en grondwater in Europa te waarborgen.

BIJLAGE 2 Stakeholders

Deze bijlage brengt de stakeholders in relatie tot het beheerplan beeld. Om een zo goed mogelijk plan neer te kunnen leggen voor het beheer op de lange termijn, hechten we grote waarde aan het meenemen van input vanuit andere invalshoeken en vakdisciplines. Door onze ideeën in een conceptstadium te delen met andere kernspelers, werken we aan draagvlak, optimale afstemming en samenwerking in de toekomst.

Er zijn verschillende stakeholders te benoemen die te maken hebben met het beheer of de gevolgen ervan ondervinden. Per stakeholder verschilt de mate van betrokkenheid, de rol die hij/zij in het proces heeft en het moment in het proces waarop de stakeholder in beeld komt. In onderstaande tabel staan de relevante stakeholders. Deze tabel is niet uitputtend.

Stakeholder	
Adviesorgaan	LTO - Rayon Gooi- en Vechtstreek
Assetmanagers	Gemeente Gooise Meren
Beheer & service	Gemeente Gooise Meren
Beleidsadviseurs	Gemeente Gooise Meren
Bestuur	Gemeente Gooise Meren
Bewonersplatforms	Buurtplatform Naarden Vesting Buurtplatform Stadsraad Muiden Buurtvereniging Beijleer Dorpsraad Muidenberg KTV Naarden Naarderwoonbos Naarden Parkwijk Naarden Rembrandtpark - Componistenkwartier REMCOM Naarden Vereniging Vrienden van het Spiegel Vrienden van het Bredius Buurtcomité Gen. De La rijlaan
Buurtorganisaties	BART's Buurt Bewonersplatform Naarden-Vesting Brave Hendrik Burenhulpcentrale Versa Welzijn Buurtcentrum Uit-Wijk, Versa Welzijn Buurtplatform Keverdijk Thysepark Vierhoven Buurtplatform Naarderwoonbos Buurtplatform Parkwijk Naarden

	<p>Buurtplatform REMCOM</p> <p>Buurtpreventievereniging Bredius I</p> <p>Buurtpreventievereniging Bredius II</p> <p>Buurtpreventievereniging Bussum Oud Zuid</p> <p>Buurtpreventievereniging Centrum Bussum</p> <p>Buurtvereniging Het Laarderwegkwartier</p> <p>Buurtvereniging van de Algemene Arbeiders Bouwvereniging</p> <p>De kazerne</p> <p>De Rijver</p> <p>Geengedonder.nu</p> <p>Godelinde Buurtpreventievereniging Alert</p> <p>Omsingeld</p> <p>SCAN Versa Welzijn</p> <p>Spiegel Hart</p> <p>Spiegel Zuid</p> <p>Vereniging Buurtpreventie Componistenkwartier I</p> <p>Vereniging Buurtpreventie Componistenkwartier II</p> <p>Vereniging Buurtpreventie Paal & Perk Oranje Nassaupark Zuid</p> <p>Wijkcentrum Achter de Linde</p> <p>Wijkontmoetingscentrum De Palmpit</p> <p>Wijkontmoetingscentrum Spieghelwijk</p> <p>Wijzer</p> <p>Wilhelmina Sociëteit</p> <p>Wijk Ontmoetingscentrum Bellefleur</p>
Buurtpreventieverenigingen	<p>Alert</p> <p>BART (Blijf Alert Reageer Tijdig)</p> <p>Brave Hendrik</p> <p>Bredius 1</p> <p>Bredius 2</p> <p>Bussum Oud Zuid</p> <p>Centrum</p> <p>Geengedonder.nu</p> <p>Oostereng</p> <p>Spiegel Hart</p> <p>Spiegel Noord</p> <p>Spiegel Zuid</p>
Communicatie	Gemeente Gooise Meren

Contractanten	Contractpartijen
Handhaving	Gemeente Gooise Meren
Initiatieventafel	Gemeente Gooise Meren
Inwoners	Ambassadeurs zwerfvuil Bewoners
Leveranciers	Greenpoint
Management	Gemeente Gooise Meren
Natuur- en milieuorganisaties	Landschap Noord-Holland Natuur en Milieufederatie Natuurmonumenten Gooise Natuurreservaat (GNR)
Nood- en hulpdiensten	Ambulance Brandweer Politie Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek
Nutsbedrijf	PWN
Omgevingsdienst	Omgevingsdienst F. Gooi & Vechtstreek
Omringende gemeentes	Gemeente Diemen Gemeente Hilversum Gemeente Huizen Gemeente Laren Gemeente Weesp / Amsterdam
Pleziervaart	Bruine Vloot Havens
Projectteam IPM	Gemeente Gooise Meren
Projectteam RPO	Gemeente Gooise Meren
Provincie	Provincie Noord-Holland
Samenwerkingsverband regiogemeentes	REGIO Gooi en Vechtstreek (Blaricum, Eemnes, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Weesp en Wijdmeren) REGIO REGIE Noord-Holland Zuid
Stichtingen	Stichting Ouwe haven
Verenigingen	Hengelsportvereniging Visvereniging
Vergunningen	Gemeente Gooise Meren
Werkgroep- en belangorganisaties	Samen sneller duurzaam (SD)
Werkvoorbereiding	Gemeente Gooise Meren
Wijkadviseur	Gemeente Gooise Meren

Beheerplan Water

Wijkcoördinatoren	Gemeente Gooise Meren
Wijkwethouder	Gemeente Gooise Meren
Water- en hoogheemraadschap	Waternet Waterschap Amstel Gooi en Vecht

Tabel 1112: Stakeholders

BIJLAGE 3 Data

Databehoefte

Om als technisch beheerder de assets van de waterassets op een efficiënte manier te onderhouden zijn een aantal gegevens noodzakelijk. Er is een onderscheid tussen vaste en variabele gegevens die de basis databehoefte vormen. Zonder deze basisgegevens is het moeilijk om de juiste afwegingen te maken en besluiten te nemen.

Vaste data	Variabele data
- Materiaal- en constructiegegevens.	- Kwaliteitsgegevens en metingen
- Geometrische gegevens.	(globale inspectie volgens de NEN-2767-4-methodiek,
- Geografische gegevens.	fietscomfortmetingen,
- Cultuurhistorische gegevens.	geluidsmetingen, klein onderhoud
- Jaar van aanleg.	inspectie, valgewichtdeflectie
- Investing bij aanleg.	metingen, restlevensduurberekening)
- Gegevens overige kabels en leidingen.	- Laatst uitgevoerde
- Gegevens ondergrond.	onderhoudsmaatregel + jaartal
- Functioneel beheerder.	- Informatie klachten
- Tekeningen/3D-scan.	
- Technisch constructiedossier.	
- Beschrijving/toelichting van de asset.	
- Jaartal einde technische levensduur.	

Om deze vaste en variabele gegevens op orde te krijgen en te houden is goed beheer van de data nodig.

Bestandsbeheer en beheersysteem

Een 'basis op orde' van de vaste en variabele gegevens is een randvoorwaarde om assetmanagement uit te kunnen voeren. Om deze vaste en variabele data op orde te krijgen en te houden, is goed beheer van de data nodig.

Naast de hierboven genoemde vaste en variabele data zijn verschillende datasets beschikbaar en datacombinaties mogelijk, waardoor (in de toekomst) betere en slimmere keuzes in het beheer kunnen worden gemaakt.

Bestandsbeheer

Een 'basis op orde' van de vaste en variabele gegevens is een randvoorwaarde om assetmanagement uit te kunnen voeren. Goed beheer van de data is nodig om deze vaste en variabele data op orde te krijgen en te houden. Voor het beheer van de waterassets wordt het systeem Greenpoint gebruikt.

BIJLAGE 4 Begrippenlijst

Assetmanagement

Assetmanagement is het vinden van een optimale balans tussen risico's, prestaties en kosten voor het beheer van assets. Het vergroot de blik van het technisch beheer en kijkt naar alle maatschappelijke waarden die een 'asset' kan toevoegen aan de gemeente. Het beheer wordt daarbij programmatisch en risico gestuurd aangepakt met een langetermijnperspectief. Op die manier kan geld zo efficiënt mogelijk worden besteed, worden bewuste keuzes gemaakt en kunnen keuzes altijd goed worden verantwoord.

Asset

Een asset is een middel dat gebruikt wordt om een bepaalde doelstelling of waarde te realiseren. Voor Gooise Meren zijn het alle assets (bijv. bruggen, groenstroken en waterassets) in de openbare ruimte, in eigendom en beheer bij de gemeente. Deze maken een goed gebruik van de openbare ruimte mogelijk en zijn daarom van waarde voor de gemeente. Het gaat hier alleen om de assets die in beheer bij Gooise Meren.

Strategisch Assetmanagementplan

In het Strategisch Assetmanagementplan wordt de doelstelling van de organisatie vertaald naar assetmanagementdoelstellingen. Ook wordt beschreven hoe aan deze doelstelling wordt voldaan. Het strategisch assetmanagementplan geeft daarmee de kaders voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte.

Kernwaarden

De missie van Gooise Meren is "Samen wonen, werken, ondernemen en recreëren in een groen en historisch gebied". De missie is vertaald naar de drie kernwaarden die beschrijven hoe Gooise Meren het beheer en onderhoud van de waterassets uitvoert: 1. Vertrouwen; 2. Samenwerken; 3. Ondernemen.

Prestatiefactoren

Prestatiefactoren zijn factoren die beslissend zijn voor het als dan niet behalen van de aan het beheer en onderhoud van de waterassets gestelde doelen en kernwaarden. De prestatiefactoren zijn: Wet- en regelgeving, Beschikbaarheid, Veiligheid, Weerbaarheid, Imago, Kwaliteit leefomgeving, Duurzaam, milieu en gezondheid, Economie. Deze kernwaarden zijn de basis voor het beheer en onderhoud van de gemeente.

Onderhoudsbehoefte

Dit is het onderhoud aan een asset of een deel van een asset dat nodig is om de doelstelling te realiseren.

Doelstellingen

De door het bestuur gestelde doelen en de wettelijke eisen die ervoor zorgen dat de openbare ruimte zo goed mogelijk bijdraagt aan het functioneren van Gooise Meren.

Risico/kans

Het in negatieve of positieve zin beïnvloeden van het realiseren van één of meerdere doelstellingen.

Onderhoud kapitaalgoederen

We maken voor het onderhoud onderscheid in:

- Groot onderhoud. Werkzaamheden zie worden uitgevoerd wanneer de technische staat van onderdelen van een asset een bepaald minimum heeft bereikt en de risico's van die technische staat niet wenselijk zijn. Het onderhoud is planbaar en wordt uitgevoerd op basis van een meerjarenonderhoudsplanning en –raming. Deze meerjarenonderhoudsplanning en –raming (opgenomen in het beheerplan) is het uitgangspunt voor de jaarlijkse dotatie van de benodigde middelen in de onderhoudsvoorziening. Groot onderhoud is naar zijn aard niet levensduurverlengend.
- Periodiek onderhoud (ook wel preventief onderhoud). Alle onderhoudswerkzaamheden die op regelmatige basis worden uitgevoerd om onderdelen van een asset gedurende de levensduur op een bepaald kwaliteitsniveau te houden en de kans dat storingen kunnen optreden te verkleinen. Voorbeelden zijn maaien, kolken reinigen, schoonmaken cv-ketels. De kosten (opgenomen in het beheerplan) worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.
- Storingsonderhoud (ook wel correctief onderhoud). Alle reactieve en correctieve onderhoudswerkzaamheden die nodig zijn om ad-hoc schades, storingen aan onderdelen van een asset te repareren. Hiermee wordt de functionaliteit van het onderdeel van de asset hersteld. De werkzaamheden zijn niet planbaar en kunnen veelal niet worden uitgesteld. Jaarlijks wordt een bedrag in de begroting voor storingsonderhoud opgenomen. De kosten worden jaarlijks direct ten laste van de exploitatie gebracht.

Onderhoudsvoorziening kapitaalgoederen

Conform het BBV worden de kosten voor groot onderhoud niet geactiveerd en afgeschreven, maar komen deze ten laste van de exploitatie van het gebouw. Om deze kosten gelijkmatig te verdelen is per gebouw een onderhoudsvoorziening ingericht.

Keuringen en inspecties

Periodiek uit te voeren keuringen en inspecties van onderdelen van een asset, al dan niet op basis van een wettelijke verplichting. De kosten (opgenomen in het beheerplan) worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.

Investeringsen bestaande kapitaalgoederen

Investeringsen in duurzaamheid, aanpassingen in het kader van de energietransitie, klimaatadaptatie en investeringen in functionele aanpassingen, verbouwingen, etc. worden op basis van vastgesteld beleid opgenomen in het beheerplan. Hiervoor wordt een investeringsplan en –raming opgesteld.

Conform de Notitie Materiele Vaste Activa van de commissie BBV is er bij een bestaand kapitaalgoed/asset sprake van een investering indien de uitgaven:

- Leiden tot een significante kwaliteitsverbetering; en/of
- Leiden tot een levensduurverlenging; en/of
- Aanpassingen betreffen om te voldoen aan wet- en regelgeving.

Op investeringen is de Nota activabeleid Gooise Meren van toepassing.

Vervangingsinvesteringen bestaande kapitaalgoederen

Investeringsen ten behoeve van de vervanging van assets als gevolg van economische veroudering. Bijvoorbeeld het vervangen van wegen inclusief ondergrond, vervangen van rioleringen en de vervangende nieuwbouw gebouw.

Op vervangingsinvesteringen is de Nota activabeleid Gooise Meren van toepassing.

Beheerplan Water

Het Beheerplan Water beschrijft de aanpak en de maatregelen die nodig zijn om de waterassets, gedurende hun levensduur functioneel te houden en de vastgestelde onderhoudstoestand in standhouden en/of laten bereiken. Dit omvat onder meer het scheppen van condities, het vastleggen van gemaakte afspraken en het realiseren van alle door het bestuur aan de technisch beheerder opgedragen taken.

BIJLAGE 5 Overzicht financiën

Beheerplan	Begrotingspost	Omschrijving	Scenario Minimum-Plus			
			2022	2023	2024	2025
Water	Exploitatiekosten	Dekking GM	€ 109.324	€ 109.324	€ 109.324	€ 109.324
Water	Exploitatiekosten	SSK raming	€ 231.800	€ 231.800	€ 231.800	€ 231.800
<i>Water</i>	<i>Exploitatiekosten</i>	<i>GAP-prognose</i>	<i>-€ 122.476</i>	<i>-€ 122.476</i>	<i>-€ 122.476</i>	<i>-€ 122.476</i>
Water	Vervangingsinv.	Dekking GM	€ 90.000	€ 0	€ 0	€ 0
Water	Vervangingsinv.	SSK raming	€ 71.250	€ 71.250	€ 71.250	€ 71.250
Water	<i>Vervangingsinv.</i>	<i>GAP-prognose</i>	<i>€ 18.750</i>	<i>-€ 71.250</i>	<i>-€ 71.250</i>	<i>-€ 71.250</i>
<i>Water</i>	<i>Vervangingsinv.</i>	<i>Gemiddelde kapitaallast</i>	<i>€ 3.400</i>	<i>€ 3.400</i>	<i>€ 3.400</i>	<i>€ 3.400</i>

De begroting is opgesteld op basis van SSK.